

Oslo kommune Bymiljøetaten v/ Espen Kirk Hansen Saksbehandler, innvalgstelefon

Rådhuset

0037 OSLO

Håvard Kristoffersen, 22003653

Dispensasjon til utvidelse av Gåsedamveien for tømmertransport på eiendom 66/13 i Maridalen landskapsvernområde

Fylkesmannen gir dispensasjon til utvidelse av Gåsedamveien for tømmertransport med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Bakgrunn for saken

Vi viser til søknad mottatt 13.10. 2020. Tiltakshaver Oslo kommune Bymiljøetaten v/ Espen Kirk Hansen har søkt om tillatelse til opprusting av skogsbilvei – Gåsedamveien – fra Skar leir mot krutthuset i Maridalen landskapsvernområde i Oslo kommune.

Bymiljøetaten søker om å oppgradere veien fra Skar leir til Gåsedammen mot krutthuset for å ta ut tømmer i forbindelse med skogsdrift. I tillegg søkes det om å bygge en snuhammer/snuplass i enden av veien. Adkomst til skogsbilveien skal utelukkende skje ved avkjøringen fra Gamle Maridalsvei. Snuplass ønskes bygd som en vendehammer med høyrerygging i veiklasse 3.

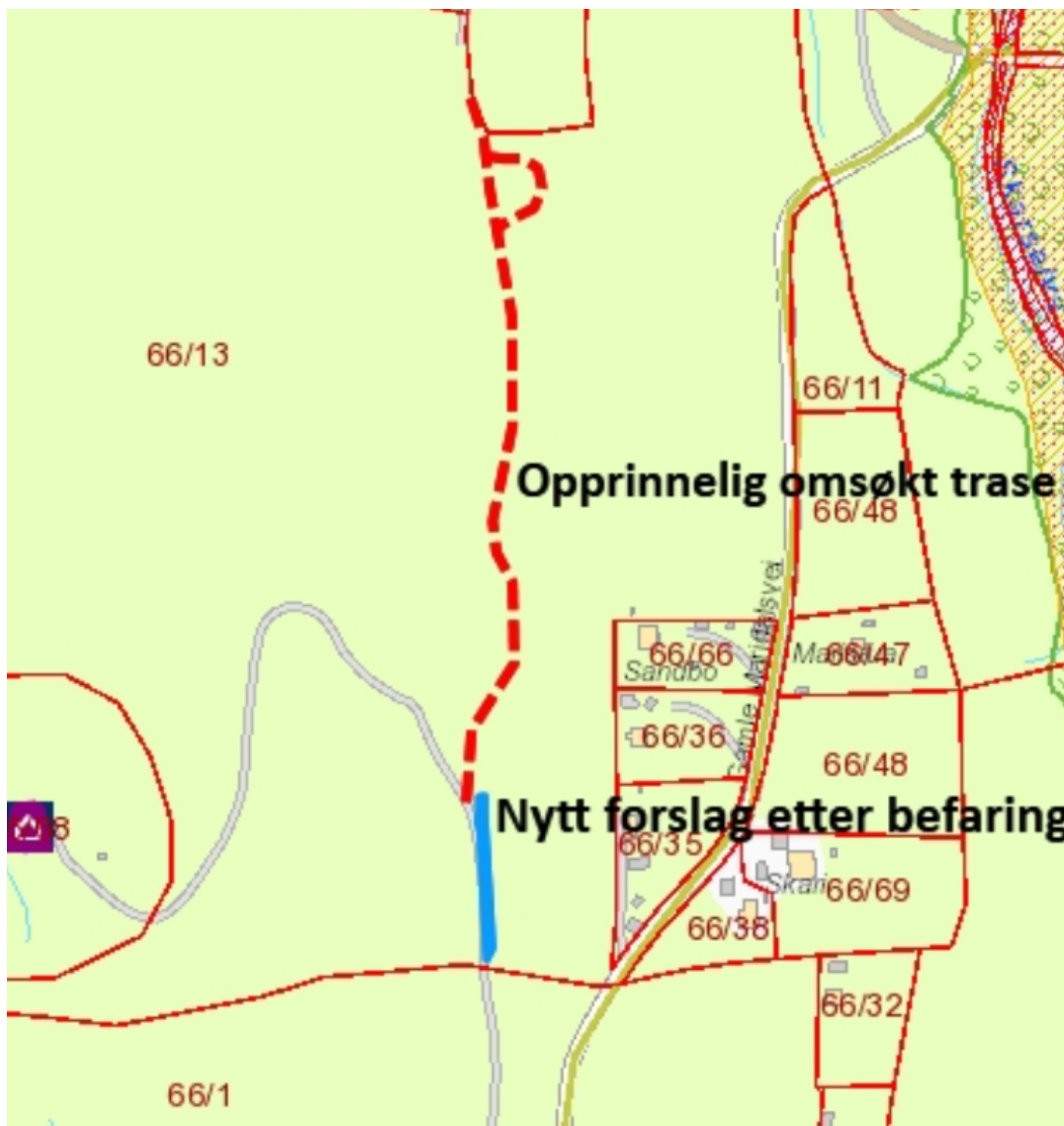
Informasjon i epost datert 9.11.2020 fra Espen Kirk Hansen hvor det vises til artikkel i Nordre Aker Budstikke: *Bymiljøetaten utførte rydding av vegetasjon langs veitraseen i 2020. Veien var veldig gjørmete og tålte ikke vekten av skogsmaskinene. I tillegg satt et kjøretøy seg fast i terrenget etter fjerning av en bjørk i starten av veien. Disse arbeidene har resultert i synlige terrengskader i veitraseen. Samtidig har det blitt meldt inn fra politisk hold at veien bør fredes som kulturminne i forbindelse med krutthuset. I utgangspunktet skal veien bredes ut med ca. en meter. Den skal bygges opp med kult og grus, hvis dette skal være etter forskriftene. Dermed er det snakk om en bredere og litt høyere vei en dagens standard. Det er et alternativ for Bymiljøetaten å legge på nytt toppdekke slik veien får samme standard som opprinnelig. Da kan tømmer bare transportere på vinterføre, men driften er fortsatt avhengig av en snuplass mot nord.*

Nye opplysninger i saken etter befaring med Bymiljøetaten og Byantikvaren (Oslo kommune), Landbrukskontoret og Fylkesmannen, jf. epost fra kommunen v/ Espen Kirk Hansen: *Viser til befaring ved Skar på veien mellom Krutthuset og Skar Leir i Maridalen 23.11.2020: Vi ble enig om å endre omsøkte trase til bare å omfatte en lokal utvidelse av Gåsedamsveien, slik at det opparbeides lomme til tømmerbilen, slik at det kan lastes tømmer utenom veitraseen. Opparbeidelsen vil skje etter samme*

standard som beskrevet for tømmerbilveien, med kult og grus. Tømmerlommen planlegges ca. 80 meter lang og 4 meter bred.

Kartet nedenfor viser opprinnelig omsøkte trasé for oppgradering av veien fra Skar leir mot Gåsedammen med snuhammer i rød stiplet linje. Blå linje viser det nye forslaget fra Oslo kommune om oppgradering av Gåsedamveien etter felles befarings.

Den nye omsøkte traseen omfatter ombygging av skogsbilveien Gåsedamveien med utvidelse av snu- og velteplass i veiklasse 3. Det skal opparbeides velteplass for tømmer med pukk og grus ca. 80 meter langs eksisterende vei, og en eksisterende snuplass skal utvides for å imøtekomme dagens standard.

Den opprinnelige søknaden omfattet ombygging av skogsbilveien fra Skar leir mot Krutthuset. Traseen ble ryddet for vegetasjon før Oslo kommune sendte inn søknad om oppgradering. Ryddingen medførte kjøreskader på veien og i terrenget og det vil være behov for et nytt toppdekke med grus. Traseen skal ikke utvides i bredden eller bygges opp høyere enn dagens terreng.

Lovgrunnlag

Fylkesmannen er forvaltningsmyndighet for Maridalen landskapsvernområde som ble vernet ved kongelig resolusjon 31.8.2001. Formålet med vernet er å bevare det vakre og egenartede natur- og kulturlandskapet i Maridalen som en helhet, med særpreg fra tidligere tiders jordbrukslandskap, og med de biologiske, geologiske og kulturhistoriske elementer som bidrar til å gi området dets verdifulle karakter.

Verneforskriften § 4 punkt 1 sier at alle inngrep som vesentlig kan endre naturmiljøet eller landskapets art eller karakter er forbudt, herunder blant annet oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, fjerning eller inngrep i kulturminner som gamle hustufter, hageanlegg, rydningsrøysen, steingjerder, heste- og kjerreveier, stier m.m., plassering av midlertidige eller transportable campingvogner, skur, opplag m.m., drenering og annen form for tørrlegging, graving, uttak, utfylling, planering eller lagring av masse, lukking av bekker og kanaler.

Verneforskriften § 5 punkt 4 sier at bestemmelsene ikke er til hinder for vedlikehold av blant annet veier. Fylkesmannen vurderer imidlertid at tiltaket er av såpass omfang at det går utover vanlig vedlikehold. Forvaltningsplanen for Maridalen kapittel 6.3.5 sier blant annet at andre *gamle veifar* kan settes i stand eller rustes opp etter tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Ved reetablering fjernes vekstjorda og nytt bærelag av grus påføres. Tidligere trasé følges, og traseen må ligge i riktig høyde med sideterenget. Veikanten og eventuelle gamle forbygninger etableres.

Det omsøkte tiltaket omfattes ikke av en spesifisert dispensasjonsbestemmelse i verneforskriften. Fylkesmannen kan imidlertid gi dispensasjon etter naturmangfoldloven (nml.) § 48 dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig. Det følger av nml. § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Dispensasjonsmuligheten i nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil, som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller. Hjemmelen skal ikke brukes til å utvide rammen for vernevedtaket ved at det rutinemessig gis dispensasjon til tiltak/aktiviteter som i utgangspunktet er forbudt. At vilkårene er oppfylt gir ikke krav på tillatelse. Det er opp til Fylkesmannen å vurdere om søknaden gir grunn til å gi dispensasjon fra verneforskriften i dette tilfelle.

Fylkesmannens vurdering

Det er ikke registrert sjeldne arter eller naturtyper i området der tiltaket er planlagt. Fylkesmannen vurderer at landskapsvirkningen av tiltaket er begrenset ettersom tiltaket medfører en utvidelse av eksisterende vei og oppgradering av skogsbilvei innenfor rammene i forvaltningsplanen for Maridalen landskapsvernområde. Fylkesmannen har kunnskap om området fra Naturbase og befaring på stedet 25.11.2020. Kunnskapsgrunnlaget vurderes som oppfylt og føre-var-prinsippet tillegges liten vekt i vurderingen.

Skogsdrift i landskapsvernområde er tillatt under rammene i verneforskriften § 4 punkt 3. Ifølge Bymiljøetaten er det hensiktsmessig å bruke veien til tømmerdrift for å effektivt kunne ta ut tømmer fra et større område. Fylkesmannen ser fordelene med å utvide eksisterende vei fremfor å ta i bruk skogsbilveien videre mot Skar leir for tømmertransport. Det nye forslaget vil heller ikke medføre bygging av ny snuhammer i terrenget, men ta i bruk eksisterende veikryss ved Gåsedammen.

Fylkesmannen vurderer at opprustningen av traseen mellom Gåsedammen og Skar leir er i tråd med føringene i forvaltningsplanen og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig. Det er imidlertid uheldig at traseen ble ryddet for vegetasjon og utsatt for kjøreskader før søknad om dispensasjon forelå. Vi forutsetter at Bymiljøetaten begrenser tiltak på denne traseen til nytt toppdekke med grus slik at traseen ikke utvides eller blir liggende over dagens terreng. Vi legger vekt på at traseen vil ha verdi for friluftslivet og at den vil bli mer synlig som et gammelt veifar.

Det er mye aktivitet i Maridalen landskapsvernområde, både når det gjelder byggetiltak, tiltak for friluftslivet og skogbruk. Vi vurderer at utvidelsen av Gåsedamveien får en såpass begrenset landskapsvirkning at tiltaket ikke vil være med på å øke den samlede belastningen i verneområdet ytterligere, jf. nml. § 10.

Konklusjon

Etter vår vurdering er utvidelsen av Gåsedamveien ikke i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene i Maridalen landskapsvernområde nevneverdig. Vilårene for å gi dispensasjon med hjemmel i nml. § 48 er dermed oppfylt. Traseen videre mot Skar leir kan få et nytt toppdekke med grus innenfor rammene av forvaltningsplanen kapittel 6.3.5.

Vedtak

Fylkesmannen gir dispensasjon til utvidelse av Gåsedamveien for tømmertransport i Maridalen landskapsvernområde med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.
- Arbeidene skal ikke medføre spredning av fremmede arter.
- Arbeidene skal utføres utenom den sårbare perioden for fugle- og dyrelivet fra 15. april til 15. juni.
- Dersom man under arbeidet med veien skulle støte på hittil ukjente kulturminner, skal arbeidet straks stanses og Byantikvaren skal varsles.
- Tiltaket skal være fullført innen tre år etter dette vedtakets dato. Dersom arbeidet ikke er ferdigstilt innen dette, må det sendes inn ny søknad om dispensasjon.
- Det gis tillatelse til å etablere nytt toppdekke på traseen mellom Gåsedammen og Skar leir. Traseen skal ikke utvides i bredden eller bygges opp i høyden.
- Dokumentasjon på utført tiltak skal sendes Fylkesmannen i Oslo og Viken.
- Denne tillatelsen skal være tilgjengelig i felt, og kunne forevises oppsyn og politi.

Fylkesmannen har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det innhentes tillatelser etter annet lovverk om nødvendig. Fylkesmannen vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Klageadgang

Du kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Fylkesmannen. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Ellen Lien
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Håvard Kristoffersen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Andreas Bolstad Thaulé
Statens naturoppsyn v/ Egil Strøm
Landbrukskontoret v/ Magnus
Korsvold
Oslo kommune Byantikvaren v/
Thomas Overvaag Lie

Mottakerliste: